

[Martin Sørensen (Peterslund).]

sager, altsaa Sager, hvori flere Lodsejere er interesserede, en Beføjelse til at træffe hurtig og endelig Afgørelse i saa godt som alle Sager, baade efter Grundforbedringsloven og efter andre Love, der hidtil har haft deres egen Administration af Sager, der falder ind under deres Omraade. Dette gælder Loven om Kystsikringsanlæg, Søterritoriet, Saltvandsfiskeriet og Ferskvandsfiskeriet.

Ogsaa Ekspropriation kan Afvandingskommissionen foretage, naar det er absolut nødvendigt. Jeg fremhæver, at det skal være absolut nødvendigt for Gennemførelsen af en forsvarlig Plan.

I denne Forbindelse vil jeg nævne, at der i § 2, 2det Stykke, Litra b, nævnes Arealomskiftning, noget, der tager Sigte paa f. Eks. Regulering af en bugtet Aa, der snor sig ud og ind gennem Engene. Det er en Naturskønhed og et smukt Motiv for Malere og Digtere, men det maa nu vige for Livets Krav, som saa meget andet skønt og smukt maa det. Naar en saadan Aa reguleres efter Linealens strenge Linie, bliver der paa begge Sider afskaaret Arealer, og disse Arealer kan Kommissionen tillægge de Ejendomme, de efter Reguleringen ligger op imod. Det er en forstandig Ordning, som næppe vil volde Besvær. Vi burde have almindelige Regler for Arealomskiftning — hvor megen besværlig og unyttig Transport kunde der ikke spares derved! Saa vidt jeg ved, er der ogsaa gennemført saadanne Regler for Sønderjylland.

I Folketingets Udvalg har den højtærede Minister for Landbrug og Fiskeri stillet Forslag om at forhøje Laanets Maksimum fra 4 000 til 6 000 Kr., i særlige Tilfælde indtil 8 000 Kr. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Kr. Johansen i, at der i og for sig ikke er nogen Begrundelse for at begrænse Laanet. Naar man vil fremme Beskæftigelsen og Formaålet, maa det være klart, at jo mere der bliver udført, des bedre er det.

Den højtærede Minister udtalte i Tilslutning hertil, at der kunde stiftes private Laan samtidig med, at der faas Statslaan. Nu ved jeg ikke, hvorledes det i saa Tilfælde vil være med Rangfølgen i Prioritetsrækken, men det maa vel fornøftigvis være saadan, at hvis en Mand laaner 8 000 Kr. hos Staten og 8 000 Kr. i Sparekassen eller Banken, maa de to Laan kunne tinglyses med sideordnet Rangfølge, saa at de har lige stor Ret.

I Stedet for at begrænse selve Laanebeløbet kunde man naturligvis have sat en Grænse, der afgang af Ejendommens Stør-

relse, med Dispensationsret for Ministeren, da det afgørende er, om Ejendommen kan bære Laanet, om den Grundforbedring, der gennemføres, har saa stor Værdi, at det er forsvarligt at sætte Laanet ind forud for alle andre Prioriteter. Det er jo det, man gør, naar man laver et Grundforbedringsarbejde og optager et Laan med Fortrinsret; saa tilsidesætter man alle andre Prioritetshaveres Rettigheder og anbringer Laanet forud for dem.

Et af de mange og betydelige Fremskridt, der er i det nye Lovforslag, er Bestemmelsen om Oprettelse af en Grundforbedringsfond paa 30 Mill. Kr. Jeg kan ikke afholde mig fra at bemærke, at for ca. 15 Aar siden indgik Foreningen af danske Mergelselskaber og Det danske Hedeselskab til Staten med Andragende om Oprettelse af en Grundforbedringsfond paa 20 Mill. Kr. til Finansiering af alt Grundforbedringsarbejde her i Landet. Forslaget blev ikke imødekommet, hverken dengang eller senere, men det er min Anskuelse, at det vilde have fremmet og lettet Laaneydelser til Finansiering af Grundforbedringen. Der var nogle Aar, hvor det var næsten umuligt at faa et Laan, man maatte løbe Bankerne og Forsikringsselskaberne paa Dørene for overhovedet at faa fat i Penge til at foretage Mergelarbejde for. Men bortset fra denne Periode har Mergelselskaberne for deres Vedkommende ikke noget at beklage sig over. Vi har altid mødt Velvilje, naar vi har henvendt os til Staten og Nationalbanken, hvor vi nu har laant noget over 20 Mill. Kr. til Mergelarbejde — en Finansieringsform, som vi haaber kan fortsættes, saa at vi ikke skal komme til at lægge Beslag paa de 30 Mill. Kr., der indgaar i Grundforbedringsfonden.

Der kunde være andre Ting at drøfte, men jeg skal slutte disse Bemærkninger med at anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og til Vedtagelse i det høje Landsting.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Det glæder mig, at man fra alle Sider har udtalt stor Tilfredshed med og Anerkendelse af den Lovgivning, vi har haft angaaende Grundforbedring i de sidste 6—7 Aar. Jeg tror ogsaa, det var rigtigt, at vi dengang gik ind i et saadant Arbejde efter disse bestemte Retningslinier. De to Ting, der har været afgørende for den Succes, Arbejdet faktisk er blevet, er dels, at Staten gav Tilskud til Arbejdet, dels det samtidig indførte Princip, hvorefter de ydede Laan kunde faa Fortrinsstilling fremfor